

EDITURA PARALELA 45

ficțiune fără frontiere

Colecție inițiată de Gheorghe Crăciun

Editor: Călin Vlășie

Redactor: Ioan Es. Pop

Corector: Mihaela Pogonici

Tehnoredactor: Stelian Bigan

Coperta colecției: Ionuț Broșțianu

Prepress: Marius Badea

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
VIGAN, DELPHINE DE

Nimic nu se opune nopții / Delphine de Vigan ; trad. din
lb. franceză de Ianina Marinescu. - Pitești : Paralela 45, 2017
ISBN 978-973-47-2308-9

I. Marinescu, Ianina (trad.)

821.133.1-31 = 135.1

DELPHINE DE VIGAN

Rien ne s'oppose à la nuit

Copyright © 2011, éditions Jean-Claude Lattès.

Première édition août 2011. Tous droits réservés

Copyright © Editura Paralela 45, 2017, pentru prezenta traducere

Prezenta lucrare folosește denumiri ce constituie mărci înregistrate, iar conținutul este protejat de legislația privind dreptul de proprietate intelectuală.

Delphine de Vigan

Nimic nu se opune nopții

Roman

Traducere din limba franceză de
Ianina Marinescu

Editura Paralela 45

De aceeași autoare:

Jours sans faim

Les jolis garçons, nuvele

Un soir de decembre

Les heures souterraines

La Editura Paralela 45 au mai apărut:

Prințesă și cerșetoare (No et moi)

După o poveste adevărată (D'après une histoire vraie)

Partea întâi

EDITURA PARALELA 45

ÎN ACEA DIMINEAȚĂ de ianuarie când am găsit-o la ea acasă, mama era vineție, un vinețiu pal amestecat cu cenușiu, cu mâinile, în mod ciudat, mai închise la culoare decât chipul. Mâinile îi păreau pătate de cerneală la micile încrețituri dintre falange.

Mama murise de mai multe zile.

Nu mai știi câte secunde sau minute mi-au trebuit ca să-mi dau seama de asta, în ciuda evidenței (stătea întinsă în pat și nu răspundea la nicio întrebare), un interval foarte lung, stângaci și febril, până când din plămâni mi-a țâșnit un țipăt, ca după mai multe minute în care-ți ții respirația. Chiar și azi, la mai bine de doi ani de-atunci, pentru mine rămâne un mister prin ce mecanism a putut creierul meu să țină la distanță percepția corpului mamei mele și mai ales a mirosului, cum a putut să-i ia atâta timp până să accepte informația care zăcea în fața lui? Și nu e singura întrebare cu care m-a lăsat moartea ei.

Patru sau cinci săptămâni mai târziu, într-o stare de dezorientare de o rară impenetrabilitate, am primit Premiul Librarilor pentru un roman în care unul dintre personaje era o mamă împietrită și retrasă care, după ani de tăcere, își regăsise uzul cuvintelor. Mamei mele îi dădusem cartea înainte de apariție, mândră, evident, că reușisem să mai termin un roman, dar conștientă, totuși, dincolo de ficțiune, că răsuțeam cuțitul în rană.

N-am nicio amintire despre spațiul unde a avut loc decernarea premiului și nici despre ceremonia în sine. Cred că eram încă îngrozită: totuși, zâmbeam. Cu câțiva ani înainte, îi răspusesem pompos tatălui copiilor mei care-mi reproșa că sunt tot timpul *pe fugă* (îmi vorbea de această exasperantă capacitate a mea de a mă prezenta bine în orice situație) că *sunt vie*.

La fel zâmbeam și la dineul dat în onoarea mea, singura mea preocupare fiind să mă țin pe picioare, apoi să mă așez, apoi să nu mă prăbușesc brusc în farfurie, cu o mișcare de plonjon asemănătoare celei care mă proiectase, la vârsta de 12 ani, cu capul înainte într-o piscină goală. Îmi aduc aminte de dimensiunea fizică, dacă nu de-a dreptul athletică, în care era mascat acest efort, da, chiar dacă nu păcălea pe nimeni. Mi se părea că merită să-mi rețin durerea, să o maschez, să o sufoc, să o fac să tacă până în clipa când rămâneam în sfârșit singură, decât să mă las în voia a ceea ce nu putea să fie decât un urlet prelung sau, și mai rău, un răget, care m-ar fi pus, fără îndoială, la pământ. Pe parcursul ultimelor luni, întâmplările care mă priveau se precipitaseră într-un mod unic, iar viața, încă o dată, fixase ștafeta prea sus. Astfel, mi se părea că în timpul căderii nu era nimic mai bun de făcut decât să te prezinți bine sau să faci față (chit că te prefaci).

Iar pentru asta știu de multă vreme că e preferabil să te ții drept, nu să te lași doborât și să eviți să te uiți în jos.

În lunile următoare, am scris o altă carte, pentru care îmi luasem notițe vreme de mai multe luni. Dată fiind lovitura, nu-mi dau seama cum am putut s-o scriu – poate doar pentru că nu aveam altceva de făcut după ce copiii plecau la școală și trăiam într-un gol, fără altceva în afară de acest scaun din fața calculatorului deschis, vreau să spun fără alt loc unde să mă așez. După 11 ani în aceeași firmă – și un braț lung de fier care mă lăsase fără vlagă –, fusesem concediată, conștientă că asta mă aruncase într-un

oarecare vertij, când am găsit-o pe Lucile la ea acasă, vânăță și imobilă, iar atunci vertijul s-a transformat în groază și groaza în ceață. Am scris în fiecare zi și sunt singura care știe în ce măsură această carte, care n-are nimic de-a face cu mama, este totuși impregnată de moartea ei și de starea de spirit în care m-a lăsat. Și apoi cartea a apărut fără ca mama să-mi mai lase în căsuța vocală cele mai amuzante mesaje cu privire la prestația mea de la televizor.

Într-o seară a aceleiași ierni, pe când ne întorceam acasă de la dentist și mergeam unul lângă altul pe trotuarul îngust al străzii Folie-Méricourt, băiatul meu, fără ca vreun fapt să anunțe asta și fără ca altceva din conversația de dinainte să-l poată duce către această întrebare, zise:

— Bunica... s-a cam... sinucis?

Chiar și azi când mă gândesc, această întrebare mă bulversează, nu atât prin înțelesul, cât prin forma ei: acest *cam* în gura unui copil de nouă ani părea o precauție față de mine, o modalitate de a tatonaa terenul, de a merge pe vârfuri. Dar poate el chiar se întreba cu adevărat: ținând cont de circumstanțe, moartea lui Lucile trebuia oare considerată o sinucidere?

În ziua când am găsit-o pe mama, n-am mai putut să mă duc să-mi iau copiii. Au rămas la tatăl lor. A doua zi i-am anunțat că a murit bunica și cred că am zis ceva de genul: „Bunica a murit”, iar ca răspuns la întrebările pe care mi le puneau, „A ales să-și pună capăt zilelor” (deși am citit-o pe Françoise Dolto). Peste câteva săptămâni, băiatul meu mă readucea la realitate: să spunem lucrurilor pe nume. Bunica s-a sinucis, da, și-a băgat picioarele, a tras cortina, a aruncat prosopul, a lăsat-o baltă, a spus stop, basta, terminado și avea și motive să o facă.

Nu mai știu când mi-a venit ideea de a scrie *despre* mama, *în jurul* ei sau *pornind* de la ea. Știu bine cât am refuzat această idee, cât am ținut-o la distanță, redactând o listă cu nenumărații scriitori care scriseseră despre a lor,

Partea a doua

EDITURA PARALELA 45

MAMA ȘI TATA AU TRĂIT ÎMPREUNĂ APROAPE ȘAPTE ANI, în mare parte în apartamentul din strada Auguste-Lançon, într-o parte a arondismentului 13 pe care o cunosc puțin. Nu m-am întors acolo niciodată. Când am început să scriu această carte, în locul celor șapte ani mă gândeam să las goale vreo zece pagini, numerotate ca și celelalte, dar fără text. Apoi mi s-a părut că artificiful ar semnala elipsa într-o manieră ostentativă și nu ar face-o câtuși de puțin mai acceptabilă, cu atât mai puțin mai comprehensibilă.

În toți acești ani, tata a lucrat pentru agenția lui Georges, iar apoi, când aceasta și-a încetat activitatea, ca director administrativ la o bancă. Lucile nu lucra, se ocupa de cele două fetițe: mai întâi eu și apoi Manon, sora mea, născută la patru ani după mine. Lucile și Gabriel, văzuți din afară, formau ceea ce se cheamă un cuplu frumos. Mergeau în vizită la prieteni, plecau în weekend la părinți la țară, își duceau copiii în Parcul Montsouris. S-au iubit, s-au înșelat – în aparență, nimic ieșit din comun.

Nu pot să scriu despre timpul pe care Lucile l-a petrecut împreună cu tata.

Este un punct de plecare, o constrângere formală, un capitol golit, sustras textului. Știam asta chiar de dinainte de a începe cartea de față și motivul face parte dintre cele care m-au împiedicat multă vreme să mă înham la această muncă.

Acești ani au fost pentru Lucile o perioadă de mare singurătate (a spus-o adesea chiar ea) și au contribuit la distrugerea ei ca persoană (o scriu eu). Întâlnirea dintre Lucile și Gabriel rămâne pentru mine întâlnirea a două suferințe uriașe și, contrar legii matematice care spune că înmulțirea a două numere negative dă un număr pozitiv, din întâlnirea lor s-au iscat doar violență și haos.

Pe tata nu l-am întrebat despre Lucile, m-am mulțumit doar să-i cer documentele pe care le avea în posesie (raportul poliției redactat la câțiva ani după despărțirea lor, odată cu prima internare a lui Lucile, și pe cel al anchetei sociale care i-a urmat – o să revin la asta), documente pe care mi le-a trimis chiar a doua zi prin curier, fără probleme. Acum, că am intenția de a scrie o carte despre femeia pe care probabil a iubit-o și a urât-o cel mai mult, tata se miră că nu fac apel la amintirile lui, că nu vreau să-l ascult. Dar tata nu știe nimic. El și-a rescris propriul trecut și, prin asta, și pe cel al lui Lucile, din motive pe care doar el le știe și pentru care nu este aici locul să fie comentate.

Ca să dau dovadă de o pretinsă coerență în demersul meu, nu l-am intervievat pe niciunul dintre bărbații, mai apropiați sau dimpotrivă, cu care Lucile și-a împărțit viața – nici pe Forrest, prima ei iubire platonice, nici pe Nébo, marea ei dragoste pasională, deși ambii au fost prezenți la funeraliile ei. Astfel pot să susțin și să-i dovedesc tatălui meu că nu face obiectul niciunei discriminări. Nu sunt sigură că se va lăsa păcălit.

Nu i-am intervievat pe niciunul dintre bărbații cu care Lucile și-a împărțit viața și, gândindu-mă la asta, mi se pare că am făcut foarte bine. Nu vreau să știu nici ce fel de soție și nici ce fel de amantă a fost Lucile. Asta nu mă privește.

Scriu despre Lucile cu ochii mei de copil crescut prea repede, scriu despre acest mister care a fost ea mereu pentru mine, prezentă și, în același timp, departe, ea care, de când am împlinit zece ani, nu m-a mai luat niciodată în brațe.

Simic nu se opune nopții

EDITURA PARALELA 45

Cuprins

Partea întâi / 9

Partea a doua / 137

Partea a treia / 263

Mulțumiri / 325

EDITURA PARALELA 45